

Utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak od nesamostalnog rada za 2023. godinu

Mirjana Mahović Komljenović*

Poslodavci odnosno isplatitelji primitaka obvezni su za svoje radnike te druge fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada, sastaviti godišnji obračun poreza na dohodak i prireza, ako je porezno opterećenje u kalendarskoj godini kao poreznom razdoblju bilo različito, radi čega je porez na dohodak uplaćen u većem iznosu. Godišnji obračun poreza iz plaća poslodavac obavlja sa zadnjom isplatom plaće u prosincu a najkasnije do 31. prosinca 2023. godine, kako bi radnicima mogao vratiti više uplaćeni porez ili tražiti od radnika da uplati manje plaćeni iznos poreza. Međutim, utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak iz plaće za 2023. godinu, poslodavci mogu obaviti samo za one radnike koji su kod njega ostvarivali plaću u cijelom poreznom razdoblju, a nisu mijenjali prebivalište ili uobičajeno boravište između gradova i općina koje su propisale plaćanje prireza porezu na dohodak.

1. Uvod

Utvrđivanje godišnjeg obračuna poreza na dohodak od nesamostalnog rada za poslodavce i isplatitelje mirovine, propisan je odredbama čl. 47. st. 1. i 2. Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 115/16. do 114/23. – dalje Zakon) te čl. 25. st. 5. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov. br. 10/17. do 56/23. – dalje – Pravilnik.

Prema navedenim zakonskim odredbama, poslodavci i isplatitelji primitaka (plaće) i mirovine, obvezni za svoje radnike i druge fizičke osobe koje ostvaruju dohodak od nesamostalnog rada, obaviti godišnji obračun poreza na dohodak u mjesecu prosincu tekuće godine a najkasnije do 31. prosinca, ako tijekom godine dohodak od nesamostalnog rada (plaća odnosno mirovina) nije redovito mjesечно isplaćivana ili je porezno opterećenje u pojedinim mjesecima bilo različito radi čega je porez uplaćen u većem iznosu.

To znači da godišnji obračun poreza iz plaće za 2023. godinu treba obaviti u prosincu, a najkasnije do 31. prosinca 2023., i to u pravilu sa zadnjom isplatom dohotka od nesamostalnog rada, ako su zadovoljeni propisani uvjeti za obvezno sastavljanje godišnjeg obračuna.

Budući prema čl. 92.st.4. Zakona o radu (Nar. nov., br. 93/14. do 64/23.), poslodavac može isplatiti radniku plaću u mjesecu u kojem je obavljen rad (na zadnji radni dan u tom mjesecu) ili do 15-og dana u tekućem mjesecu za obavljeni rad u prethodnom mjesecu, to proizlazi da poslodavac obavlja godišnji obračun plaće za prosinac u prosincu 2023. godine ili sa isplatom plaće u prosincu a koja se odnosi na studeni 2023. godine.

Prema čl. 91. st. 1. t. 7. i st 4. Zakona, za poslodavca kao isplatitelja primitka od nesamostalnog rada odnosno mirovine, pravnu osobu propisana je visoka novčana kazna od 1.320,00 € do 6.630,00 € ako za svoje radnike i fizičke osobe ne sastavi godišnji obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada, dok kazna za odgovornu osobu u pravnoj osobi iznosi 260,00 € do 1.320,00 €.

Jednako tako, novčanom kaznom od 660,00 € do 3.980,00 € kaznit će se fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost za prekršaj ako za svoje radnike ne izvrši godišnji obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada.

Posebno se napominje da iako su u Narodnim novinama br. 114/23. objavljene izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak koje stupaju na snagu 1. siječnja 2024. godine, navedene izmjene nemaju utjecaja na utvrđivanje godišnjeg poreza na dohodak od nesamostalnog rada kojeg poslodavac obavlja za svoje radnike. To znači da za 2023. godinu, godišnji obračun poreza i prireza pri zadnjoj isplati plaće, poslodavac obavlja prema odredbama Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 151/22.) i Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 56/23.), a prema kojim su zakonskim odredbama propisane stope poreza na dohodak od 20% i 30%, pri čemu se utvrđeni iznos poreza na dohodak treba uvećati za propisanu stopu prireza prema prebivalištu ili uobičajenom boravištu radnika.

2. Razlozi za obvezni godišnji obračun poreza pri zadnjoj isplati plaće

Prema čl. 47. Zakona, poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina, obvezno sastavlja godišnji obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada, u slijedećim slučajevima:

* Mr. sc. Mirjana Mahović Komljenović, dipl. oec., Ministarstvo financija – Porezna uprava, PU Novi Zagreb

- ako tijekom godine dohodak od nesamostalnog rada nije redovito mjesečno isplaćivan, radi čega radnici nisu mogli iskoristiti pravo na osobne odbitke na godišnjoj razini ili je po toj osnovi porezno opterećenje u pojedinim mjesecima bilo različito, te je porez uplaćen u većem iznosu (primjerice u jednom mjesecu su isplaćene dvije plaće radi čega je porez na dohodak uplaćen u većem iznosu zbog primjene više stope od 30%),
- ako su radnici tijekom poreznog razdoblja koristili pravo na roditeljni, roditeljski ili posvojiteljski dopust, bolovanje iznad 42 dana ili drugi dopust za koji se prema posebnim propisima isplaćuje naknada plaće na teret sredstava obveznih osiguranja, uz uvjet da su navedeno pravo koristili manje od 12 mjeseci poreznog razdoblja, te
- u svim drugim slučajevima kada je porezno opterećenje u poreznom razdoblju bilo različito, te bi na temelju godišnjeg obračuna radnik ostvario razliku za povrat preplaćenog poreza ili razliku za uplatu manje uplaćenog poreza, a radi ravnomyernog godišnjeg oporezivanja odnosno izravnjanja porezne osnovice.

Godišnjim obračunom poreza na dohodak iz plaće, poslodavci omogućavaju radnicima korištenje poreznih prava koja nisu iskoristili tijekom godine, te im se na godišnjoj razini izravnava porezna osnovica.

Stoga je svrha sastavljanja godišnjeg obračuna da se radnicima odmah po učinjenom obračunu i to sa zadnjom isplatom plaće u prosincu, vrati preplaćeni porez ako je isti u vidu predujma više plaćen tijekom godine, odnosno da se uplati razlika poreza i prireza ako je isti nedovoljno uplaćen tijekom godine.

Radi navedenog, radnici više ne moraju čekati godišnji obračun za 2023. godinu kojeg provodi Porezna uprava u posebnom postupku po službenoj dužnosti, te dostavljaju rješenje poreznom obvezniku do 30. lipnja 2024. godine.

3. Utvrđivanje godišnje obveze poreza na dohodak od nesamostalnog rada za 2023. godinu

Kako bi za radnike utvrdio godišnji porez na dohodak i prirez, poslodavac koristi podatke iz obračunske platne liste te podatke koji su iskazani u JOPPD obrascu. Godišnji obračun porez na dohodak od nesamostalnog rada obavlja se za svakog radnika posebno, a utvrđuje se od porezne osnovice – godišnjeg primitka od nesamostalnog rada umanjenog za uplaćene doprinose za MO osiguranje I. i II. stupa te za osobni odbitak na godišnjoj razini na temelju podataka iz Obrasca PK.

Naime, prema čl. 47. st. 4. Zakona, propisano je da poslodavac i isplataitelj primitka, u godišnjem obračunu treba koristiti isključivo podatke o ukupnom iznosu godišnjeg osobnog odbitka, na temelju podataka koji su iskazani na poreznoj kartici radnika odnosno obrascu PK, uzimajući u obzir od kada vrijede iskazani podaci.

Na utvrđenu poreznu osnovicu, primjenjuju se dvije porezne stope i to 20% i 30%, a kako je to prikazano u tablici:

Stope porez na dohodak u eurima

Porezne stope	mjesečna porezna osnovica	godišnja porezna osnovica
20%	do 3.981,69	do 47.780,28
30%	iznad 3.981,69	iznad 47.780,28

Svotu godišnjeg poreza na dohodak potrebno je uvećati i za propisanu stopu prireza ako radnik ima prebivalište ili uobičajeno boravište u gradu ili općini koja je propisala obvezu plaćanja prireza porezu na dohodak.¹

Slika 1. Godišnji obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada za 2023. godinu

Red. br.	OPIS
1.	Ukupni bruto primici po osnovi nesamostalnog rada (plaće) utvrđeni čl. 21. Zakona
2.	Doprinosi iz plaće za mirovinsko osiguranje po stopi od 20% – Doprinosi za MO I. stup – 15% – Doprinosi za Mo II. stup – 5%
3.	Ostvaren godišnji dohodak (red.br.1. – red.br.2)
4.	Godišnji osobni odbici (prema podacima iz Obrasca PK)
5.	Godišnja porezna osnovica (red.br. 3. – red.br. 4.)
6.	Utvrđivanje poreza na dohodak – Porez po stopi od 20% – na poreznu osnovicu do 47.780,28 € – Porez po stopi od 30% – na poreznu osnovicu iznad 47.780,28 €
7.	Prirez porezu na dohodak – prema stopama grada ili općine (red.br.6. x propisana stopa prireza)
8.	Ukupno godišnji porez i prirez (red. br. 6 + red.br.7.)
9.	Uplaćeno poreza i prireza za 2023. godinu
10.	Razlika poreza za povrat ili za uplatu

3.1. Povrat više plaćenog poreza i prireza koji je utvrđen godišnjim obračunom

Pri godišnjem obračunu poreza na dohodak iz plaće, uspoređuje se iznos utvrđene godišnje porezne obveze i uplaćenog predujma poreza i prireza tijekom godine, te utvrđuje razlika najčešće za povrat više plaćenog poreza na dohodak i prireza, kojeg je poslodavac obavezan vratiti radniku.

U slučaju povrata više plaćenog poreza utvrđenog godišnjim obračunom, poslodavac može:

- odmah vratiti radniku preplaćeni iznos poreza na dohodak i prireza, a koji se može prebiti sa njegovom obvezom poreza na dohodak i prireza kod zadnje isplate plaće,
- umanjiti tekuće porezne obveze ostalih radnika s područja iste općine ili grada, ili
- podnijeti zahtjev za povrat ili preknjiženje poreza i prireza elektroničkim putem nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom sjedištu ili prebivalištu, ako je iznos povrata veći od obveze poreza na dohodak i prireza kod

¹ Prema izmjenama Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov. br. 114/23) te Zakona o lokalnim porezima (Nar. nov., br. 114/23), od 1. siječnja 2024. godine ukida se prirez porezu na dohodak, koji se obračunava na sve vrste ostvarenog dohotka fizičkih osoba. Međutim, ukidanjem prireza porezu na dohodak istovremeno se dopušta da ovisno o broju stanovnika, općine i gradovi sami propišu nižu i višu stopu poreza na dohodak za godišnje poreze (nesamostalni rad, samostalnu djelatnost i drugi dohodak) u granicama propisanim Zakonom o porezu na dohodak.

zadnje isplate plaće, putem aplikacije SNU – Specifikacije nepovezanih uplata a prema čl. 25. st. 4. Pravilnika. U tom slučaju poslodavac može radnicima obaviti povrat tek kada primi više plaćeni porez i prirez ili može radnicima obaviti povrat poreza i prireza na teret vlastitih sredstava.

Međutim, zahtjev za povrat ili preknjiženje više plaćenog poreza na dohodak i prireza, poslodavac može podnijeti Poreznoj upravi samo ako su podneseni svi JOPPD obrasci, ako su zaduženja i naplaćene kamate po JOPPD obrascima povezane s uplatama te ako nisu iskazana dugovanja na knjigovodstvenim karticama o kojima Porezna uprava vodi analitičku knjigovodstvenu evidenciju.

3.2. Uvjeti za sastavljanje godišnjeg obračuna poreza na dohodak

Odredbama čl. 25. st. 5. Pravilnika, propisana su dva uvjeta prema kojima je poslodavac i isplatitelj primitaka i mirovina, obvezan sastaviti godišnji obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada, i to za:

- ▶ radnike i fizičke osobe koji su kod njega bili zaposleni i ostvarivali plaću ili mirovinu u cijelom poreznom razdoblju (od 1.1. do 31.12. 2023. godine), te
- ▶ radnike koji nisu mijenjali prebivalište ili uobičajeno boravište između gradova i općina koje su propisale plaćanje prireza porezu na dohodak.

Prema navedenom, poslodavac ima obvezu sastavljanja godišnjeg obračuna poreza na dohodak za radnike kojima je u pojedinom mjesecu isplaćena veća plaća, otpremnina, jubilarna nagrada ili neka druga naknada u iznosu većem od Zakonom i Pravilnikom propisanog neoporezivog iznosa, zbog čega je obračun poreza obavljen primjenom veće porezne stope nego na godišnjoj razini te zbog isplate naknade plaće na teret sredstava obveznih osiguranja, osim ako to pravo nije korišteno svih 12 mjeseci poreznog razdoblja.

Međutim, **poslodavac ne može sastaviti godišnji obračun za radnike koji kod njega nisu bili zaposleni cijelu godinu te za radnike koji su mijenjali mjesto prebivališta između gradova i općina koji su propisali obvezu plaćanja prireza porezu na dohodak.**

Tako primjerice poslodavac ne sastavlja godišnji obračun poreza za radnika koji je u tijeku 2023. godine iz grada Samobora gdje nije propisana stopa prireza, promijenio prebivalište u Grad Zagreb, s propisanim prirezom od 18%. No, takvi radnici svoje pravo na povrat poreza za 2023. godinu mogu ostvariti u posebnom postupku kojeg Porezna uprava obavlja po službenoj dužnosti ili podnošenjem Obrasca ZPP-DOH.

Međutim, obveza sastavljanja godišnjeg obračuna poreza na dohodak od nesamostalnog rada odnosi se na radnike koji su tijekom cijele godine radili kod istog poslodavca i nisu mijenjali prebivalište odnosno uobičajeno boravište, ali je grad ili općina tijekom godine promijenio stopu prireza. U tom slučaju poslodavac ima obvezu izračunavanja **prosječne godišnje stope prireza.**

Primjerice, stopa prireza za općinu Brckovljani (šifra 0337) do 30. lipnja 2023. godine iznosila je 3 %, a od 1. srpnja 2023. godine je prirez ukinut (Nar. nov., br. 66/23.). Prosječna stopa prireza koja se koristi pri sastavljanju godišnjeg obračuna poreza na dohodak od plaće iznosi **1,5 %**, a izračunana je na sljedeći način:

$6 \text{ mjeseci} \times 3 \% = 18; 6 \text{ mjeseci} \times 0 \% = 0;$

Ukupno: $18 + 0 = 18 / 12 \text{ mjeseci} = 1,5 \%$.

4. Godišnji obračun i neredovita isplata plaća tijekom godine

Razlog za sastavljanje godišnjeg obračuna je i neredovita isplata plaće tijekom godine. Međutim, u slučaju neredovityh isplata plaća, treba uvažavati odredbe čl. 25.st.5. Zakona, prema kojim se odredbama godišnji obračun plaće ipak ne obavlja.

Naime, ako poslodavac ili isplatitelj primitka na dan dospjelosti ne isplati plaću, a istodobno je prema zakonu kojim se uređuju radni odnosi, obvezan dostaviti radniku **obračun iznosa koji je bio dužan isplatiti (a koji obračun je i ovršna isprava)**, tada i predujam poreza od nesamostalnog rada obračunava i dospijeva na naplatu istodobno s nastankom obveze dostave obračuna radniku o dospelim, a neisplaćenom primitku.

Primjerice, ako plaća za rujana 2023. godine nije isplaćena tijekom listopada, poslodavac je bio dužan do 31. listopada 2023. godine uručiti radniku obračun dospjele a neisplaćene plaće i uplatiti doprinose te predujam porez na dohodak i prirez.

Prema tome, radi odredbe propisane čl. 25.st.5. Zakona, (koja je u primjeni od 1. siječnja 2017. godine), poslodavac u slučaju neredovite isplate plaće tijekom godine, više nema obvezu sastavljanja godišnjeg obračuna plaće, jer je radniku priznao pravo na mjesečni osobni odbitak bez obzira što u tom mjesecu nije radniku isplatio plaću.

Stoga se ne utvrđuje razlika poreza i prireza za povrat radniku, jer poslodavac je priznao osobni odbitak i za one mjesece u godini u kojima radnicima nije isplatio ugovorenu plaću, budući istodobno s nastankom obveze dostave radniku obračunane svote koju je bio dužan isplatiti, dospijeva na naplatu i obračunani predujam poreza na dohodak od nesamostalnog rada. Kada naknadno isplati plaću za neki od proteklih mjeseci, poslodavac više ne obračunava porez na dohodak i prirez, jer ih je već obračunao.

5. Godišnji obračun poreza iz plaće radi isplate naknade na teret sredstava HZZO -a ili državnog proračuna

Poslodavac je obvezan sastaviti godišnji obračun poreza na dohodak i za svoje radnike ako su u dijelu godine koristili neko pravo, primjerice radi nesposobnosti na rad zbog bolovanja, korištenja prava na roditeljni, roditeljski ili posvojiteljski dopust, dopust radi skrbi i njege djeteta s težim smetnjama u razvoju za koji se prema posebnim

propisima isplaćuje naknada plaće na teret sredstava HZZO ili proračuna RH. Zbog isplate neoporezivih naknada na teret sredstava HZZO ili proračuna RH, radnici tijekom godine nisu bili u mogućnosti iskoristiti svoje pravo na 12 mjesečnih osobnih odbitaka. Radi navedenog **u godišnjem obračunu poreza na dohodak, navedeni radnici ostvarit će pravo na ukupan godišnji iznos osobnog odbitka i na izravnanje porezne osnovice, te na povrat tijekom godine preplaćenog poreza i prireza.**

Međutim, poslodavac nema obvezu sastavljanja godišnjeg obračuna poreza na dohodak iz plaće za one radnike kojima nije isplaćivana plaća, već su isti ostvarili pravo na naknadu plaće na teret HZZO i državnog proračuna tijekom svih 12 mjeseci u godini, budući su navedene naknade neoporezive, te nije ni bilo uplate poreza i prireza po toj osnovi.

Primjer 1. Korištenje prava na roditeljni dopust

Fizička osoba Nina Horvat s prebivalištem u Zagrebu (prirez 18 %) prestala je koristiti pravo na roditeljni dopust s 31. 8. 2023. godine te se vratila na posao i od 1.9. 2023. godine, prema sklopljenom ugovoru o radu s poslodavcem, prima mjesečnu bruto plaću u iznosu od 1.600,00 €. Prema dostavljenoj PK kartici, radnica ostvaruje pravo samo na **osnovni osobni odbitak u iznosu od 530,90 € mjesečno** (dijete uzdržava suprug.) Poslodavac redovito isplaćuje plaću koja je za mjesec rujan radnici isplaćena 10. listopada 2023. godine. Poslodavac je obavezan napraviti godišnji obračun plaće u kojem radnici priznaje 12 mjesečnih osobnih odbitaka, a kako porezne osnovice nema (osobni odbici su veći od ostvarenog dohotka), radnica će ostvariti povrat u iznosu od 530,37 €, a koliko iznosi uplaćeni porez i prirez za 2023. godinu.

Godišnji obračun plaće za 2023. za radnicu Ninu Horvat iz Zagreba

mjesec isplate	iznos plaće	doprinosi iz plaće	dohodak	osobni odbitak	porezna osnovica	porez	prirez	porez i prirez	neto plaća za isplatu
listopad	1.600,00	320,00	1.280,00	530,90	749,10	149,82	26,97	176,79	1.103,21
studeni	1.600,00	320,00	1.280,00	530,90	749,10	149,82	26,97	176,79	1.103,21
prosinač	1.600,00	320,00	1.280,00	530,90	749,10	149,82	26,97	176,79	1.103,21
I-XII	4.800,00	960,00	3.840,00	1.592,70	2.247,30	449,46	80,91	530,37	3.309,63
godišnji obračun	4.800,00	960,00	3.840,00	6.370,80	-	-	-	-	-
Razlika						-449,46	-80,91	-530,37	1.103,21 +530,37

Godišnji obračun poreza za 2023. godinu, poslodavac sastavlja na slijedeći način:

Red. br.	OPIS	Godišnji obračun za 2023.
1.	Godišnji iznos bruto plaće	4.800,00
2.	Doprinosi iz plaće za MO I i II stup 20%	960,00
3.	Dohodak	3.840,00
4.	Godišnji osobni odbitak (12 x 530,90)	6.370,80
5.	Godišnja porezna osnovica	-
6.	porez po stopi 20% (do 47.280,28 €)	-
7.	godišnji prirez za grad Zagreb 18 %	-
8.	ukupno godišnji porez i prirez	-
9.	uplaćeni porez i prirez I-XII	530,37
10.	više uplaćeno poreza i prireza	530,37

Na temelju godišnjeg obračuna, poslodavac će radnici zajedno sa isplatom plaće u prosincu 2023. godine vratiti na tekući račun preplaćeni porez i prirez za 2023. godinu u iznosu od 530,37 €, što uvećano za plaću iznosi 1.633,58 € (1.103,21 + 530,37).

6. Godišnji obračun poreza iz plaće zbog neravnomjernog poreznog opterećenja

Obveza godišnjeg obračuna poreza iz plaća propisana je i za one poslodavce koji su tijekom godine svojim radnicima redovito isplaćivali plaću, ali s različitim poreznim opterećenjem u pojedinim mjesecima, radi čega je došlo

do oporezivanja primjenom veće porezne stope nego na godišnjoj razini. Tada se godišnjim obračunom poreza na dohodak od nesamostalnog rada, utvrđuje pravo radnika na povrat preplaćenog poreza na dohodak i prireza tijekom godine.

To mogu biti slučajevi kada tijekom poreznog razdoblja poslodavac isplaćuje radnicima osim plaće veći iznos bonusa ili trinaestu plaću kao nagradu za uspješno obavljen posao, jubilarnu nagradu, otpremninu, isplatu oporezive otpremnine u mjesecu zajedno sa isplatom plaće za taj mjesec, naknade, potpore ili ostale nagrade u iznosu većem od neoporezivog iznosa koji je propisan Pravilnikom.

Primjerice, zbog isplate većeg iznosa bonusa u mjesecu studenom 2023. godine zajedno sa isplatom plaće za mjesec listopad 2023. godine, poslodavac je radniku obračunao i obustavio porez po stopi od 20% na mjesečnu poreznu osnovicu do 3.981,68 € i po stopi od 30% na mjesečnu poreznu osnovicu iznad 3.981,68 €. Međutim, na temelju godišnjeg obračuna poreza na dohodak iz plaće proizlazi da radnik treba platiti porez na dohodak samo po stopi od 20%. Stoga se sastavljanjem godišnjeg obračuna poreza iz plaće za radnika, izravnava porezna osnovica i utvrđuje pravo na povrat tijekom godine više plaćenog poreza i prireza, a zbog ravnomjernog oporezivanja na godišnjoj razini.

Napominje se da će godišnji obračun poreza iz plaće zbog neravnomjernog poreznog opterećenja poslodavci

sastavljati samo za radnike s velikom plaćom, budući se stopa poreza na dohodak od 30% primjenjuje na godišnju poreznu osnovicu veću od 47.780,28 €.

7. Godišnji obračun poreza zbog promjene osobnog odbitka tijekom godine

Pri utvrđivanju predujma poreza na dohodak od nesamostalnog rada, radnicima se priznaje osobni odbitak kao neoporezivi dio dohotka isključivo na temelju podataka iz porezne kartice – Obrasca PK, kojom raspolažu poslodavci i isplatelji primitaka.

Od 1. siječnja 2018. godine, na zahtjev i uz suglasnost radnika odnosno fizičke osobe koja ostvaruje primitke od nesamostalnog rada, poreznu karticu poslodavcu dostavlja Porezna uprava elektroničkim putem, dok za umirovljenika – korisnika mirovine, poreznu karticu Hrvatskom zavodu za mirovinskog osiguranje, elektroničkim putem Porezna uprava dostavlja po službenoj dužnosti. Međutim, iznimno ako poslodavac nije korisnik sustava ePorezna ili ako nije ishodio suglasnost radnika ili umirovljenika, poreznu karticu može Porezna uprava izdati i u papirnatom obliku. Radnik koji ostvaruje plaću može imati samo jedan Obrazac PK.

Prema članku 28. Pravilnika, kod utvrđivanja dohotka od nesamostalnog rada, osobni odbitak može se koristiti samo kod onog poslodavca odnosno isplatelja plaće i mirovine kod kojega se nalazi porezna kartica radnika. Ako radnik ostvaruje primitke i kod drugih poslodavaca odnosno isplatelja plaće, ne smije istodobno koristiti osobni odbitak, već su ti poslodavci dužni obračunati porez na dohodak od nesamostalnog rada ne uzimajući u obzir osobni odbitak.

Iznimno, ako radnik ostvaruje dohodak od nesamostalnog rada kod dva ili više poslodavaca u nepunom radnom vremenu ili ako ostvaruje plaću kod dva ili više isplatelja, može koristiti osobni odbitak kod više isplatelja, ali uz uvjet da je zatražio raspodjelu osobnog odbitka prema isplateljima. U tom slučaju će Porezna uprava na Obrascu PK evidentirati omjer (postotak) raspodjele osobnog odbitka prema poslodavcima, pri čemu svaki poslodavac može koristiti osobni odbitak samo do utvrđenog postotka, bez obzira što u pojedinim mjesecima ostvareni dohodak može prelaziti taj iznos.

7.1. Raskid radnog odnosa i uvid u poreznu karticu bivšeg radnika

Prema odredbama čl. 26. st. 6. te čl. 83. st. 5. Zakona sa primjenom od 1. siječnja 2020. godine, radi raskida radnog odnosa odnosno prestanku rada, poslodavac i isplatelj plaće pri isplati plaće bivšim radnicima za posljednji mjesec rada kod tog poslodavca, **ima uvid u poreznu karticu bivšeg radnika te neiskorišteni odnosno iskorišteni iznos osobnog odbitka**, a najkasnije do dana dospelosti plaće za posljednji mjesec rada, te isti može koristiti podatke o osobnim odbicima.

Prema tome, korištenjem elektroničke usluge ePorezna poslodavcu je omogućen uvid u poreznu karticu radnika

koji više nije kod njega u radnom odnosu, te može pri isplati plaće bivšem radniku za posljednji mjesec rada a najkasnije do isplate plaće ili do dana dospelosti plaće za posljednji mjesec rada kod tog poslodavca, uzeti u obzir neiskorišteni iznos osobnog odbitka radnika. Radi navedenog, radnik više ne mora čekati provođenje posebnog postupka utvrđivanja godišnjeg poreza na dohodak kojeg Porezna uprava provodi po službenoj dužnosti, kako bi iskoristio pravo na osobni odbitak na koji ima pravo za taj mjesec.

7.2. Evidentiranje promjena osobnog odbitka tijekom godine

Prema čl. 26.st.4. Zakona, svaku promjenu podataka koja utječe na neoporezivi dio dohotka (promjene u vezi s uzdržanim članovima, promjene prebivališta ili uobičajenog boravišta), radnik, umirovljenik i fizička osoba koja ostvaruje primitke iz čl. 21. Zakona, obvezna je prijaviti Poreznoj upravi u roku od 30 dana od dana nastanka promjene:

- putem svog poslodavca uz suglasnost radnika,
- izravno putem sustava egrađani, ili
- iznimno, putem nadležne ispostave Porezne uprave,

te dostaviti odgovarajuće isprave, kako bi poslodavac temeljem upisane promjene u Obrascu PK mogao ispravno obračunati i obustaviti porez i prirez iz plaće. **Prihvaćene i evidentirane promjene poslodavac primjenjuje pri slijedećim isplatama plaća i mirovina.**

To može biti slučaj kada je kod radnika tijekom godine došlo do povećanja osobnog odbitka zbog rođenja djeteta, nastupa vlastite invalidnosti ili invalidnosti za uzdržavane članove uže obitelji, a koje povećanje faktora osobnog odbitka nije bilo upisano u poreznu karticu – Obrazac PK u roku kojim bi se osiguralo da se nastala promjena uzme u obzir prije prve slijedeće isplate plaće.

Ako promjenu podataka na Obrascu PK, radnik nije obavio na vrijeme, poslodavcu nije bila poznata promjena faktora osobnog odbitka u trenutku isplate plaće, radi čega se u pojedinim mjesecima porez na dohodak obračunava i plaća po višim stopama nego što bi to trebalo na godišnjoj razini.

Tako je primjerice radnik kojem se rodilo dijete 15. travnja 2023. godine, promjenu porezne kartice i povećanje osobnog odbitka za uzdržavano dijete na temelju izvoda iz matice rođenih, trebao prijaviti nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema svom prebivalištu ili uobičajenom boravištu te dostaviti poslodavcu do 15. svibnja 2023. godine. Prema čl. 17.st.4. Zakona, kada se podaci koji utječu na iznos osobnog odbitka promijene u poreznoj kartici u tijeku mjeseca, pravo na osobni odbitak uvijek se zaokružuje na pune mjesece i to u korist poreznog obveznika. Prema navedenom, radnik ostvaruje pravo na uvećani osobni odbitak za rođeno dijete već od travnja 2023. godine, a kako je obrazac PK ispravljen u svibnju kada je već obračunan i obustavljen porez iz plaće za travanj 2023. godine (koja se isplaćuje do 10-tog u mjesecu po proteku mjeseca), to se uvećani osobni odbitak može iskoristiti **dobrovoljnim sastavljanjem godišnjeg obračuna poreza na dohodak** od strane poslodavca u prosincu 2023.godine.

Dobrovoljno sastavljanje godišnjeg obračuna poreza i prireza iz plaće, poslodavac obavlja na isti način kao i u slučajevima kada je to obavezan učiniti, što znači samo za radnike koji su kod njega radili tijekom cijele godine te nisu mijenjali prebivalište ili uobičajeno boravište između gradova i općina koji su propisali obvezu plaćanja prireza porezu na dohodak.

Međutim, ako poslodavac nije odlučio dobrovoljno sastaviti godišnji obračun poreza, pravo na godišnje osobne odbitke radnici mogu ostvariti putem zahtjeva za priznavanjem prava u posebnom postupku podnošenjem Obrascu ZPP-DOH, koji se za 2023. godinu može podnijeti do kraja veljače 2024. godine. Ako su građani korisnici elektroničke usluge e-građani, obrazac ZPP-DOH za 2023. godinu podnose elektroničkim putem korištenjem usluga koje se nude putem jedinstvenog portala Porezne uprave.

Više plaćeni porez vraća se poreznom obvezniku prema rješenju kojeg je Porezna uprava dužna dostaviti do 30. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.

7.3. Mobilna aplikacija porezne uprave – mPorezna

Korištenjem mobilne aplikacije mPorezna, povećana je dostupnost elektroničkih usluga Porezne uprave, a korištenjem iste poreznim obveznicima je omogućeno da podnose **zahtjev za izmjenom podataka na poreznoj kartici** u vezi s uzdržanim članovima uže obitelji i djecom, promjenom prebivališta ili uobičajenog boravišta kao i druge promjene koje imaju utjecaja na neoporezivi dio dohotka.

Naime, mobilna aplikacija mPorezna je usluga koja je izrađena u sklopu projekta „Povezivanje i unaprjeđenje aplikativnih rješenja unutar Informacijskog sustava Porezne uprave i razvoj mPorezne“, sufinancirane od Europske unije iz Europskog socijalnog fonda.

Za korištenje aplikacije mPorezna potrebno je imati mobilni uređaj na kojem je aplikacija podržana, a to mogu biti slijedeći uređaji:

DOSTUPNOST APLIKACIJE	MOGUĆNOST PREUZIMANJA
Android uređaji s Android operativnim sustavom inačice 8 i višim	Google Play Store
iPhone uređaje s IOS operativnim sustavom inačice 13 i više	App Store platforma
Huawei mobilni uređaji novije generacije	AppGallery platforma

Osima podnošenja zahtjeva za izmjenom podataka na poreznoj kartici Obrascu PK, porezni obveznici koji su korisnici mobilnih uređaja (građani i poslovni subjekti), mogu kroz mobilnu aplikaciju ostvariti uvid u svoje podatke, zaprimljene poruke i porezne akte, zatražiti izdavanje potvrde o stanju duga te zatražiti izmjenu podataka u Registru poreznih obveznika, dobiti važne informacije o svojim poreznim obvezama u vezi stanja na porezno knjigovodstvenoj kartici te preuzeti 2D barkod za provođenje plaćanja.

Nadalje, korištenjem mPorezna, može se napraviti i uvid u podatke iz JOPPD obrasca za korisnika usluge, uvid u podatke o plaći, mirovini, doprinosima, porezu i prirezu koji ulaze u godišnji obračun (obračunati i isplaćeni primici

– IP1/IP2) te uvid u IP3 – podatke o plaći, mirovini, doprinosima, porezu i prirezu koji ne ulaze u godišnji obračun.

Jednako tako, mobilna aplikacija omogućava građanima i podnošenje Zahtjeva za priznavanjem prava na porezne olakšice u godišnjem obračunu – povratu poreza putem Obrascu ZPP-DOH, te provjeru izdanog računa u sustavu fiskalizacije očitavanjem QR koda te prijavu neispravnog računa Poreznoj upravi.

8. Primjeri utvrđivanja godišnjeg iznosa poreza na dohodak

U primjerima u nastavku prikazuje se utvrđivanje godišnjeg iznosa poreza na dohodak i prireza za 2023. godinu a koju poslodavac obavlja sa zadnjom isplate plaće u prosincu 2023. godine.

Primjer 2. Povećanje osobnog odbitka u tijeku mjeseca

Radniku Stjepanu Kralj s prebivalištem u Puli (stopa prireza 12 %), poslodavac isplaćuje plaću do 10. u mjesecu za prethodni mjesec, u iznosu od 2.100,00 €. Prema podacima iz obrasca PK radnik ostvaruje pravo na osnovni osobni odbitak u iznosu od **530,90 €**.

Međutim, radi rođenja djeteta (D1) dana 22. svibnja 2023. godine, radnik ima pravo na uvećani osobni odbitak od svibnja 2023. u iznosu od **763,17 €** za uzdržavano prvo dijete (Osnovni osobni odbitak – 530,90 + D1= 232,27; (0,7 x 331,81), za što je poslodavcu dostavio poreznu karticu s izmijenjenim podacima 22. lipnja 2023. godine.

Budući je poslodavac u mjesecu lipnju već isplatio radniku plaću za svibanj i priznao osobni odbitak od 530,90 € (prije nego što mu je radnik dostavio poreznu karticu s izmijenjenim podacima), pravo na uvećanje osobnog odbitka može se ostvariti tek pri slijedećim isplatama plaće za lipanj u srpnju 2023. godine.

Mjesečni obračun plaće obavljen je na slijedeći način:

Red. br.	OPIS	Mjesečni obračun plaće u razdoblju 1 – 5 mj (osobni odbitak 530,90 €)	Mjesečni obračun plaće u razdoblju 6-12 mj (osobni odbitak 763,17 €)
1.	Bruto plaća	2.100,00	2.100,00
2.	Doprinosi iz plaće 20%	420,00	420,00
3.	Dohodak	1.680,00	1.680,00
4.	Osnovni osobni odbitak	530,90	763,17
5.	Porezna osnovica	1.149,10	916,83
6.	porez po stopi 20% (do 3.981,69 €)	229,82	183,37
7.	prirez za grad Pula 12%	27,58	22,00
8.	ukupno porez i prirez	257,40	205,37
9.	Neto plaća radnika	1.422,60	1.474,63
10.	Doprinosi za ZO 16,5%	2.446,50	2446,50

U prosincu 2023. godine poslodavac će sastaviti godišnji obračun poreza na dohodak u kojem će radniku priznati za 4 mjeseca osobni odbitak u iznosu od 530,90 € (umjesto za obračunanih 5 mjeseci) te za 8 mjeseci u iznosu od 763,17 € (umjesto za obračunanih 7 mjeseci).

Godišnji obračun poreza za 2023. godinu, poslodavac sastavlja na slijedeći način:

Red. br.	OPIS	Obračun plaće tijekom 2023.	Utvrđivanje godišnjeg obračuna za 2023.
1.	Godišnji iznos bruto plaće	25.200,00	25.200,00
2.	Doprinosi iz plaće za MO I i II stup 20%	5.040,00	5.040,00
3.	Dohodak	20.160,00	20.160,00
4.	Godišnji osobni odbitak	7.996,69 (5 x 530,90 = 2.654,50 7 x 763,17 = 5.342,19)	8.228,96 (4 x 530,90 = 2.123,60 8 x 763,17 = 6.105,36)
5.	Godišnja porezna osnovica	12.163,31	11.931,04
6.	porez po stopi 20% (do 47.780,28 €)	2.432,66	2.386,21
7.	godišnji prirez za grad Pula 12%	291,92	286,34
8.	ukupno godišnji porez i prirez	2.724,58	2.672,55
9.	više uplaćeno poreza i prireza (2.724,58 – 2.672,55)		52,03

Iznos više obračunanog poreza i prireza koji je utvrđen u godišnjem obračunu u iznosu od **52,03 €**, poslodavac vraća radniku pri isplati plaće za mjesec studeni koja se isplaćuje 10. prosinca 2023. godine.

Primjer 3. Isplata bonusa zajedno s plaćom

Pravna osoba Oblak d.o.o. sa sjedištem u Samoboru, ima cijelu godinu zaposlenog jednog radnika, Luku Stipić s prebivalištem u Stupniku (prirez 6%) koji prema sklopljenom ugovoru o radu prima mjesečnu bruto plaću u iznosu od 2.000,00 €. Prema dostavljenoj PK kartici ostvaruje pravo osobni odbitak u iznosu od 530,90 € mjesečno jer nema uzdržanih članova. Poslodavac je radniku u listopadu isplatio nagradu za radne rezultate u iznosu od 6.995,43 € (od čega neoporezivi iznos iznosi 995,43 €, dok oporezivi iznos nagrade koji je u poreznom smislu izjednačen s plaćom iznosi 6.000,00 €), radi čega je došlo do oporezivanja jednog dijela porezne osnovice, primjenom veće stope poreza od 30%. Radi navedenog je potrebno izravnati poreznu osnovicu na godišnjoj razini.

Red. br.	OPIS	OBRAČUN PLAĆE
1.	Iznos bruto plaće za listopad 2023.	6.000,00
2.	Doprinosi iz plaće za MO I i II stup 20%	1.200,00
3.	Dohodak	4.800,00
4.	Osobni odbitak	530,90
5.	Porezna osnovica	4.269,10
6.	Porez po stopi 20% (do 3.981,68 €) = 796,34 Porez po stopi od 30% (287,42 €) = 86,23	882,57
7.	Godišnji prirez 6%	52,95
8.	Ukupno porez i prirez	935,52
9.	Neto isplata	3.864,48
10.	Doprinosi za ZO 16,5%	990,00
11.	Ukupni trošak plaće	6.990,00

Godišnji obračun plaće za 2023. za radnika Luku Stipić

mjesec isplate	iznos plaće	doprinosi iz plaće	dohodak	osobni odbitak	porezna osnovica	porez	prirez	Ukupno porez i prirez	neto plaća za isplatu
siječanj	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
veljača	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
ožujak	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
travanj	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
svibanj	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
lipanj	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
srpanj	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
kolovoz	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
rujan	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
listopad	6.000,00	1.200,00	4.800,00	530,90	4.269,10	882,57	52,95	935,52	3.864,48
studenj	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
I-IX	26.000,00	5.200,00	20.800,00	5.839,90	14.960,10	3.020,77	181,25	3.202,02	17.597,98
prosinac	2.000,00	400,00	1.600,00	530,90	1.069,10	213,82	12,83	226,65	1.373,35
I-XII	28.000,00	5.600,00	22.400,00	6.370,80	16.029,20	3.234,59	194,08	3.428,67	18.971,33
godišnji obračun	28.000,00	5.600,00	22.400,00	6.370,80	16.029,20	3.205,84	192,35	3.398,19	19.001,81
Razlika						-28,75	-1,73	-30,48	30,48

Poslodavac sastavlja godišnji obračun poreza 22. prosinca 2023. godine prema obračunskoj ispravi odnosno platnoj listi radnika, a koji se utvrđuje na slijedeći način:

Red. br.	OPIS	Godišnji obračun 2023.
1.	Godišnji iznos bruto plaće (11mj x 2.000,00 € + 6.000,00 € za 1 mj)	28.000,00
2.	Doprinosi iz plaće za MO I i II stup 20%	5.600,00
3.	Dohodak	22.400,00
4.	Godišnji osobni odbitak (12 mj x 530,90)	6.370,80
5.	Godišnja porezna osnovica	16.029,20
6.	Porez po stopi 20% (do 47.780,28 €) Porez po stopi od 30%	3.205,84 -
7.	Godišnji prirez općina Stupnik 6%	192,35
8.	Ukupno godišnji porez i prirez	3.398,19
9.	Uplaćeno poreza i prireza I-XII	3.428,67
10.	Više uplaćeno poreza i prireza	30,48

Na temelju godišnjeg obračuna i ravnomjerno raspoređene porezne obveze po mjesecima, poslodavac će radniku zajedno sa isplatom plaće u prosincu 2023. godine vratiti preplaćeni porez i prirez za 2023. godinu u iznosu od 30,48 €, što uvećano za neto plaću iznosi 1.403,83 €. (1.373,35 + 30,48)

8.1. Iskazivanje podataka u obrascu JOOPD

U **Obrazac JOPPD** – izvješću o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja, upisuju se podaci o isplati plaće u zadnjem mjesecu kalendarske godine, te podaci iz godišnjeg obračuna poreza na dohodak i prireza, koji je obavljen dana 15. prosinca 2023. godine (oznaka izvješća 23349).

Podaci se iskazuju na Obrascu JOPPD na str B u zasebnim recima:

- ▶ posebno iznos plaće za 11 mjesec koja je isplaćena u prosincu,
- ▶ posebno iznos godišnjeg obračuna poreza za 2023. godinu

U JOPPD obrascu na str A pod V.1. ukupan iznos predjuma poreza na dohodak i prireza po osnovi nesamostalnog rada (1.1. + 1.2.), iskazuje se više plaćeni porez u iznosu od 30,48 € s negativnim predznakom „-“, a koji iznos predstavlja razliku preplaćenog poreza i prireza iskazanog na str B JOPPD (zbroj stupca 14.1. i 14.2.). Prema podacima iz primjera godišnjeg obračuna poreza na dohodak za radnika Luku Stipić, na str. B JOPPD obrasca upisuje se sijedeći podaci:

oznaka stupca	naziv stupca	šifra
6.2.	oznaka primitka / obveze doprinosa	0406 – obveze po konačnom godišnjem obračunu poreza na dohodak i prireza po osnovi dohotka od nesamostalnog rada (iz priloga 3)
10.1. i 10.2.	razdoblje obračuna od; razdoblje obračuna do	cijela godina od 1.1. 2023. do 31.12.2023.
14.1. i 14.2.	iznos obračunanog poreza na dohodak i prireza	može biti negativan s predznakom minus „-“, porez = 28,75 € i prirez = 1,73 €
16.2.	iznos za isplatu	iznos preplaćenog poreza i prireza koji se vraća radniku (30,48 €)

Obrazac JOPPD dostavlja se Poreznoj upravi na dan isplate plaće ili najkasnije slijedeći dan, a vraćeni porez na dohodak i prirez uvećava neto plaću radnika.

U nastavku se daje prikaz popunjene B strane Obrasca JOPPD.

I. OIB podnositelja izvješća _____ II. Oznaka izvješća _____ III. Vrsta izvješća _____ IV. Redni broj stranice _____/_____

1. Redni broj	2. Šifra općine/ grada prebivališta / boravišta	4. OIB stjecatelja/osigurunika	6.1. Oznaka stjecatelja/osigurunika	7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž s povećanim trajanjem	8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	10. Ukupni sati rada prema kojima se radi obračun	10.0. Od toga neodrađeni sati (10.-odrađeni sati rada)	11. Iznos primitka (oporezivi)	12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.4. Osobni odbitak	14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	15.1. Oznaka neoprezivog primitka	16.1. Oznaka načina isplate	17. Obračunani primitak od nesam. rada (plaća)
	3. Šifra općine/ grada rada	5. Ime i prezime stjecatelja/osigurunika	6.2. Oznaka primitka/ obveze doprinosa	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	10.1. Razdoblje obračuna od	10.2. Razdoblje obračuna do	12. Osnovica za obračun doprinosa	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje koji se računa s povećanim trajanjem	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	13.1. Izdatak	13.3. Dohodak	13.5. Porezna osnovica	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	15.2. Iznos neoprezivog primitka	16.2. Iznos za isplatu	
1.	05517	5555555556	0001	0	3	176	8	2.000,00	300,00	330,00	0,00	0,00	0,00	400,00	530,90	213,82	0	1	2.000,00
	05517	Luka Stipić plaća	0001	0	1	1.11.2023.	30.11.2023.	2.000,00	100,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1.600,00	1.069,10	12,83	0	1.373,35	
	05517	5555555556	0001	0	3	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-28,75	0	1	0,00
1.	05517	Luka Stipić godišnji obračun	0406	0	1	1.1.2023.	31.12.2023.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1,73	0,00	30,48	

9. Ispravak pogreške u obrascu JOPPD

Poslodavac može nakon provedenog godišnjeg obračuna plaće, naknadno uočiti pogreške u obračunu. Prema čl. 83. st. 11. i 12. Pravilnika, propisano je da se ispravak JOPPD obrasca obavlja kada se naknadno utvrdi manji ili viši iznos poreza i prireza za povrat od iznosa iskazanog u već predanom obrascu JOPPD.

- ▶ Ako je za poreznog obveznika na izvornom Obrascu JOPPD iskazan povrat po godišnjem obračunu poreza na dohodak od nesamostalnog rada, a za kojega se naknadno utvrdi da je pogrešan, odnosno da treba iskazati manji iznos za povrat, ispravak iskazanog iznosa nije dozvoljen, već se ispravak iskazuje putem dopune izvornog Obrasca JOPPD s oznakom vrste izvješća 3 u kojem će se iskazati iznos za koji se treba umanjiti iznos povrata iskazan u izvornom Obrascu JOPPD, ali s pozitivnim predznakom.

(primjer: poslodavac pri godišnjem obračunu nije uočio da je radnik promijenio podatke na poreznoj kartici – primjerice raspodjela osobnog odbitka za dijete između supružnika. Poslodavac treba sastaviti novi godišnji obračun u kojem će za povrat poreza utvrditi manji iznos poreza na dohodak).

- ▶ Ako je za nekog stjecatelja primitka/osiguranika na izvornom Obrascu JOPPD iskazan povrat po godišnjem obračunu poreza na dohodak od nesamostalnog rada, a za kojega se naknadno utvrdi da je pogrešan, odnosno da treba iskazati veći iznos za povrat, ispravak iskazanog iznosa nije dozvoljen, već se ispravak iskazanog iznosa za povrat iskazuje putem dopune izvornog Obrasca JOPPD s oznakom vrste izvješća 3 u kojem će se iskazati razlika za povrat s negativnim predznakom.

(primjer: nakon što je sastavljen godišnji obračun, poslodavac je utvrdio da se radniku rodilo dijete u 12 mj koje je upisano na PK, i radnik ima pravo na uvećani osobni odbitak za dijete, budući se promjena osobnog odbitka tijekom mjeseca zaokružuje u korist poreznog obveznika. Poslodavac sastavlja novi obračun uzimajući u obzir i olakšicu za novorođeno dijete i utvrđuje veći iznos za povrat).

9.1. Reobračun godišnjeg obračuna

Odredbom čl. 83. st.13. Pravilnika propisano je da ako je za nekog poreznog obveznika na izvornom obrascu iskazan povrat po godišnjem obračunu poreza na dohodak od nesamostalnog rada, a nakon toga uslijedi nova isplata primitka od kojega se utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada, a za koju isplatelj u trenutku godišnjeg obračuna nije znao ili nije mogao znati, novi godišnji obračun (reobračun godišnjeg obračuna) iskazuje se u novom Obrascu JOPPD s oznakom vrste izvješća 1 na dan nove isplate, a u kojemu se iskazuje razlika između iznosa povrata/uplate po godišnjem obračunu iskazanog u prethodnom Obrascu JOPPD i iznosa koji je izračunan u novom godišnjem obračunu u kojemu je uzet u obzir i naknadno isplaćeni primitak.

O isplati oporezivog primitka nakon izvršenog godišnjeg obračuna poreza na dohodak od nesamostalnog rada,

MF je izdalo mišljenje Klasa: 410-01/15-01/3256, Urbroj: 513-07-21-01/15-2 od 14. prosinca 2015. koje se može pronaći na mrežnim stranicama Porezne uprave, iz kojeg se izdvaja dio:

U konkretnom slučaju, mišljenja smo da se godišnji obračun poreza na dohodak trebao sastaviti s drugom (zadnjom) isplatom oporezivog materijalnog prava prema ukupno ostvarenom godišnjem dohotku od nesamostalnog rada. Kako poslodavac nije postupio u skladu s navedenim, obvezan je kod predmetne isplate oporezivog materijalnog prava iz Kolektivnog ugovora izvršiti novi godišnji obračun uzimajući u obzir iznos za uplatu/povrat iz prethodnog godišnjeg obračuna, te sukladno članku 68. stavku 1. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine, broj 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09 – ispravak, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13 i 157/14 – dalje u tekstu Pravilnik) vratiti razliku više obustavljenog i uplaćenog poreza ili obustaviti razliku manje plaćenog poreza na dohodak.

10. Zaključak

Svrha godišnjeg obračuna poreza na dohodak iz plaće je izravnanje porezne osnovice i ravnomjerno godišnje oporezivanje, ako je porezno opterećenje u pojedinim mjesecima bilo različito. Poslodavac u godišnjem obračunu isključivo koristi podatke kako su iskazani na poreznoj kartici uzimajući u obzir od kada vrijede iskazani podaci. Svaki porezni obveznik može koristiti osobni odbitak u mjesečnom iznosu od 530,90 € koji se može uvećati za uzdržavanu djecu i uzdržavane članove uže obitelji. Godišnji obračun poreza na dohodak i prireza obavlja se sa zadnjom isplatom plaće u 2023. godini (obično sa isplatom plaće u prosincu za mjesec studeni), za svakog pojedinog radnika posebno. Poslodavac je obvezan je izvršiti godišnji obračun plaće za radnike koji su kod njega ostvarivali plaću u cijelom poreznom razdoblju, a nisu mijenjali prebivalište ili uobičajeno boravište između gradova i općina koje su propisale plaćanje prireza porezu na dohodak. Ako je tijekom godine uvedena nova stopa prireza, poslodavac je pri godišnjem obračunu plaće dužan izračunati prosječnu godišnju stopu prireza.

Godišnja obveza poreza na dohodak za 2023. godinu utvrđuje se primjenom dviju poreznih stopa od 20% i 30%, a obračunani godišnji porez iz plaće uvećava se za propisanu stopu prireza. Pri godišnjem obračunu poreza na dohodak iz plaće, uspoređuje se iznos utvrđene godišnje porezne obveze i tijekom godine uplaćenog predjuma poreza i prireza, te utvrđuje razlika najčešće za povrat više plaćenog poreza na dohodak i prireza, kojeg je poslodavac obvezan vratiti radniku. Godišnji obračun poreza na dohodak od nesamostalnog rada iskazuje se samo u obrascu JOPPD. Poslodavci su dužni napraviti reobračun godišnjeg obračuna ako se naknadno utvrdi manji ili viši iznos poreza i prireza za povrat od iznosa koji je iskazan u već predanom obrascu JOPPD. Za radnike za koje poslodavac ne sastavlja godišnji obračun poreza, svoje pravo na povrat poreza mogu ostvariti u posebnom postupku kojeg Porezna uprava obavlja po službenoj dužnosti ili podnošenjem obrasca ZPP-DOH.